

Zmluva medzi Tureckou republikou a Slovenskou republikou o sociálnom zabezpečení

Turecká republika a Slovenská republika (ďalej len „zmluvné strany“) s priáním upraviť vzťahy medzi oboma štátmi v oblasti sociálneho zabezpečenia dohodli sa takto:

PRVÁ ČASŤ Všeobecné ustanovenia

Článok 1 Definície

1. Na účely tejto zmluvy:
 - a) „právne predpisy“ znamenajú zákony, predpisy a nariadenia, ktoré sa vzťahujú na oblasti sociálneho zabezpečenia a systémy uvedené v článku 2,
 - b) „príslušný úrad“ znamená vo vzťahu k Tureckej republike Ministerstvo práce a sociálneho zabezpečenia a ďalšie príslušné ministerstvá a vo vzťahu k Slovenskej republike Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
 - c) „príslušný nositeľ“ znamená nositeľa zodpovedného za vykonávanie právnych predpisov uvedených v článku 2,
 - d) „nositeľ“ znamená úrad alebo inštitúciu zodpovednú za uplatňovanie všetkých alebo akejkoľvek častí právnych predpisov uvedených v článku 2,
 - e) „poistená osoba“ znamená osobu, ktorá podlieha alebo podliehala právnym predpisom uvedeným v článku 2,
 - f) „obdobia poistenia“ znamenajú obdobia, počas ktorých boli poistné príspevky platené alebo sú považované za zaplatené,
 - g) „dôchodok“, „dávka“ znamená každý dôchodok a dávku poskytovanú podľa právnych predpisov uvedených v článku 2,
 - h) „bydlisko“ znamená obvyklé bydlisko,
 - i) „pobyt“ znamená prechodný pobyt,
 - j) „rodinní príslušníci“ znamenajú osoby určené alebo uznané ako také podľa právnych predpisov uplatňovaných príslušným nositeľom,
 - k) „pozostalí“ znamenajú osoby určené alebo uznané za také právnymi predpismi, podľa ktorých sa priznávajú dávky.
2. Ďalšie pojmy, ktoré sú používané v tejto zmluve, majú význam, ktorý im patrí podľa uplatňovaných právnych predpisov.

Článok 2

Vecný rozsah

1. Táto zmluva sa vzťahuje na tieto právne predpisy:

A – vo vzťahu k Tureckej republike:

- 1) zákon o sociálnom poistení zahŕňajúc zmluvných pracovníkov a zákon o sociálnom poistení zmluvných pracovníkov v poľnohospodárstve (staroba, invalidita, pozostalí, pracovné úrazy a choroby z povolania),
- 2) zákon o dôchodkovom fonde Tureckej republiky, ktorý ustanovuje nároky štátnych zamestnancov (staroba, invalidita a pozostalí),
- 3) zákon Inštitúcie sociálneho poistenia pre obchodníkov, remeselníkov, umelcov a ostatných samostatne zárobkových osôb a zákon o sociálnom poistení pre osoby pracujúce na svoj vlastný účet v poľnohospodárstve (staroba, invalidita a pozostalí),
- 4) právne predpisy vzťahujúce sa na dôchodkové fondy ako je uvedené v dočasnom článku 20 zákona o sociálnom poistení č. 506 (staroba, invalidita, pozostalí, pracovný úraz a choroby z povolania),
- 5) zákon o poistení v nezamestnanosti uplatňovaný so zreteľom na poistených pracovníkov, ktorí pracujú podľa článkov tejto zmluvy.

B – vo vzťahu k Slovenskej republike, ktoré upravujú všeobecný systém sociálneho zabezpečenia:

- 1) dôchodkové poistenie (starobné, invalidné a pozostalostné dávky),
- 2) pracovné úrazy a choroby z povolania,
- 3) poistenie v nezamestnanosti,
- 4) príspevok na pohreb,
- 5) rodinné dávky.

2. Táto zmluva sa tiež vzťahuje na akékoľvek právne predpisy, ktoré nahrádzajú, menia, dopĺňajú právne predpisy uvedené v odseku 1, s výnimkou odseku 3.

3. Táto zmluva sa tiež vzťahuje na právne predpisy týkajúce sa novej oblasti sociálneho poistenia, za predpokladu, že na tento účel sa uzatvorí dohoda medzi zmluvnými stranami.

Článok 3

Osobný rozsah

Ak nie je ďalej ustanovené inak, táto zmluva sa vzťahuje na osoby, na ktoré sa vzťahujú alebo vzťahovali právne predpisy jednej zmluvnej strany alebo oboch zmluvných strán a na iné osoby, ktoré svoje práva odvodzujú od týchto osôb.

Článok 4

Rovnaké zaobchádzanie

Ak nie je ďalej ustanovené inak v tejto zmluve, osoby, ktoré majú bydlisko na území jednej zmluvnej strany a na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tejto zmluvy, majú rovnaké práva podľa právnych predpisov zmluvnej strany, na ktorej území majú bydlisko za tých istých podmienok ako štátni príslušníci tejto zmluvnej strany.

Článok 5

Vývoz dávok

Ak nie je ďalej ustanovené inak v tejto zmluve, dávky priznané podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany osobám uvedeným v článku 3, sa vyplácajú v rovnakej výške, ak majú bydlisko na území druhej zmluvnej strany alebo na území tretieho štátu iného, ako si zmluvné strany.

Článok 6

Zabránenie prekrývaniu dávok

1. Ak sa podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany priznaná dávka znižuje, pozastavuje alebo odníma z dôvodu súbehu s inými dávkami sociálneho zabezpečenia, takéto podmienky súbehu sa uplatnia vtedy, ak vznikne nárok na dávky sociálneho zabezpečenia podľa právnych predpisov druhej zmluvnej strany.

2. Odsek 1 sa neuplatní na dávky týkajúce sa staroby, invalidity, smrti alebo choroby z povolania, ktoré priznávajú nositelia oboch zmluvných strán podľa ustanovení článku 14 a článku 18 písm. b).

DRUHÁ ČASŤ

Uplatňovanie právnych predpisov

Článok 7

Všeobecné pravidlá

Ak nie je ďalej uvedené inak v tejto zmluve:

1. Osoby, ktoré sú zamestnané na území jednej zmluvnej strany, vzhľadom na toto zamestnanie podliehajú právnym predpisom len tejto zmluvnej strany, aj keď majú bydlisko na území druhej zmluvnej strany, alebo ak sa sídlo alebo miesto podnikania ich zamestnávateľa nachádza na území druhej zmluvnej strany.
2. Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá vykonáva činnosť na území jednej zmluvnej strany, podlieha právnym predpisom tejto zmluvnej strany, aj keď má bydlisko na území druhej zmluvnej strany.
3. Štátni zamestnanci jednej zmluvnej strany a osoby, ktoré sa za také považujú, podliehajú právnym predpisom zmluvnej strany, ktorej administratíva ich zamestnáva.

Článok 8

Vyslanie

1. Ak osoba zamestnaná na území jednej zmluvnej strany je vyslaná svojím zamestnávateľom, pre ktorého zvyčajne pracuje vykonávať dohodnutú prácu na území druhej zmluvnej strany, naďalej podlieha právnym predpisom prvej zmluvnej strany, ak očakávané trvanie tejto práce nepresiahne 24 mesiacov.
2. Na osobu samostatne zárobkovo činnú na území jednej zmluvnej strany, ktorá vykonáva túto činnosť na území druhej zmluvnej strany, sa vzťahujú právne predpisy prvej zmluvnej strany za predpokladu, že očakávané trvanie tejto práce nepresiahne 24 mesiacov.

Článok 9

Personál podnikov medzinárodnej dopravy

1. Na osobu, ktorá je zamestnancom dopravcu, ktorý za prenájom alebo vlastné potreby vykonáva medzinárodné dopravné služby pre cestujúcich alebo tovar po ceste, železnici, vo vzduchu alebo po riečnych cestách a má svoje sídlo na území druhej zmluvnej strany, podlieha právnym predpisom tejto zmluvnej strany.
2. Osoba, ktorá je zamestnaná pobočkou alebo stálym zastúpením, ktoré sa nachádzajú na území zmluvnej strany inej, ako je tá, kde je sídlo podniku, podlieha právnym predpisom zmluvnej strany, na území ktorej sa nachádza táto pobočka alebo stále zastúpenie.

Článok 10

Členovia posádky lode

1. Osoba, ktorá je zamestnaná na námornej lodi, ktorá pláva pod vlajkou jednej zmluvnej strany, podlieha právnym predpisom tejto zmluvnej strany.
2. Ak osoba, ktorá zvyčajne vykonáva svoje zamestnanie v teritoriálnych vodách alebo v prístave zmluvnej strany, ale nie je členom posádky, pracuje pri nalod'ovaní, vyloďovaní a oprave lode plávajúcej pod vlajkou druhej zmluvnej strany alebo vykonáva dozor nad týmito činnosťami, podlieha právnym predpisom zmluvnej strany prístavu alebo teritoriálnych vôd.
3. Osoba, ktorá je zamestnaná na námornej lodi, ktorá pláva pod vlajkou jednej zmluvnej strany, ktorá je odmeňovaná za určitú prácu podnikom, ktorý má svoje sídlo, alebo osobou, ktorá má bydlisko na území druhej zmluvnej strany, podlieha právnym predpisom druhej zmluvnej strany, ak má bydlisko na tomto území. Na účely uplatňovania týchto právnych predpisov sa podnik alebo osoba, ktoré vyplácajú odmenu, považujú za zamestnávateľa.

Článok 11

Diplomatické misie a konzulárne úrady

1. Členovia diplomatických misií a konzulárnych úradov jednej zmluvnej strany, ako aj tí, ktorí sú vyslaní zmluvnou stranou, ktorej diplomatická misia alebo konzulárny úrad patrí, pracovať do súkromných služieb členov, podliehajú právnym predpisom vysielajúcej zmluvnej strany.
2. Služobný personál, uvedený v odseku 1 tohto článku podlieha právnym predpisom prijímajúcej zmluvnej strany, ak ide o miestnych zamestnancov. Títo si môžu zvoliť uplatňovanie právnych predpisov zamestnávajúcej zmluvnej strany v lehote troch mesiacov po dátume nástupu do zamestnania za predpokladu, že sú štátni príslušníci tejto zmluvnej strany.

Článok 12

Výnimky

Príslušné úrady zmluvných strán sa môžu dohodnúť na výnimkách z ustanovení článkov 7 až 11 tejto zmluvy týkajúcich sa právnych predpisov, ktoré sa uplatňujú na určitú osobu alebo skupinu osôb.

TRETIA ČASŤ

Osobitné ustanovenia

PRVÁ KAPITOLA

Starobné, invalidné a pozostalostné dávky

Článok 13

Spočítavanie obdobia poistenia

1. Ak právne predpisy jednej zmluvnej strany podmieňujú nárok na dávky splnením určitých období poistenia, príslušný nositeľ tejto zmluvnej strany započíta obdobia poistenia získané podľa právnych predpisov druhej zmluvnej strany, ak sa neprekrývajú, tak ako keby to boli obdobia poistenia získané podľa právnych predpisov prvej zmluvnej strany.

Ak osobe nevznikne nárok na dávku podľa ustanovení tohto článku, zmluvné strany započítajú tiež obdobia poistenia získané podľa právnych predpisov tretieho štátu, s ktorým obe zmluvné strany uzavreli zmluvu o sociálnom zabezpečení, ak sa neprekrývajú.

2. Spôsob prepočítania období poistenia získaných podľa slovenských a tureckých právnych predpisov určí vykonávacia dohoda.

3. Pri určení podmienok týkajúcich sa nároku na dávku podľa tureckých právnych predpisov sa zohľadní dátum prvého začiatku zamestnania na území druhej zmluvnej strany.

Článok 14

Výpočet dávok

1. Ak oprávnená osoba spĺňa podmienky podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany bez ohľadu na ustanovenia článku 13, príslušný nositeľ tejto zmluvnej strany vypočíta dávky len za obdobia poistenia získané podľa právnych predpisov, ktoré vykonáva.

2. Ak oprávnená osoba spĺňa podmienky podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany, s prihliadnutím len na ustanovenia článku 13, príslušný nositeľ tejto zmluvnej strany vypočíta dávku takto:

a) príslušný nositeľ vypočíta teoretickú výšku dávky tak, ako keby všetky obdobia poistenia získané podľa právnych predpisov oboch zmluvných strán boli získané len podľa právnych predpisov, ktoré nositeľ vykonáva,

b) avšak, v prípade dávok, ktorých výška nezávisí od dĺžky získaných období poistenia, výška sa bude považovať za teoretickú výšku uvedenú v predchádzajúcom písmene,

c) príslušný nositeľ potom vypočíta skutočnú výšku dávky, ktorú vyplatí nositeľ oprávnenej osobe na základe teoretickej výšky vypočítanej v súlade s ustanoveniami písmena a) alebo písmena b) tohto odseku, ak je to vhodné, a v pomere k vzťahu medzi obdobiami získanými pred vznikom poisťnej udalosti podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, a súhrnom období získaných pred vznikom poisťnej udalosti podľa právnych predpisov oboch zmluvných strán. Toto je čiastka určená k výplate oprávnenej osobe.

3. Pre určenie priemerného zárobku, ktorý je potrebný pre výpočet výšky dávky príslušný nositeľ zohľadní len zárobky zodpovedajúce obdobiam poisťovania získaným podľa právnych predpisov, ktoré vykonáva.

4. Ak nositeľ Slovenskej republiky môže vypočítať sumu dávky len s prihliadnutím na obdobia poisťovania získané podľa slovenských právnych predpisov, nepoužije sa ustanovenie odseku 2.

Článok 15

Obdobia poisťovania kratšie ako jeden rok

1. Bez ohľadu na ustanovenia článku 14, ak celková dĺžka období poisťovania získaných podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany je kratšia ako jeden rok a ak, len na základe týchto období poisťovania, nevznikne žiadny nárok na dávky podľa týchto právnych predpisov, nositeľ tejto zmluvnej strany nie je povinný priznať dávku.

2. V takomto prípade príslušný nositeľ druhej zmluvnej strany vypočíta dôchodok s prihliadnutím na obdobia poisťovania uvedené v odseku 1 tohto článku tak, ako keby tieto obdobia poisťovania boli získané podľa právnych predpisov, ktoré vykonáva.

DRUHÁ KAPITOLA

Príspevok na pohreb

Článok 16

Príspevok na pohreb

1. Poskytovanie príspevku na pohreb sa riadi výlučne právnymi predpismi každej zmluvnej strany.

2. Ak pri vykonávaní tejto zmluvy vznikne nárok na príspevok na pohreb podľa právnych predpisov oboch zmluvných strán, príspevok na pohreb sa vyplatí len podľa právnych predpisov zmluvnej strany, na ktorej území došlo k úmrtiu.

Článok 17

Vystavenie sa rovnakému riziku na území oboch zmluvných strán

1. Ak osoba získa chorobu z povolania v zamestnaní po tom, čo na územiach oboch zmluvných strán vykonávala povolanie, ktoré mohlo spôsobiť túto chorobu, dávky, na ktoré osoba alebo jej pozostalí majú nárok, sa priznajú podľa právnych predpisov tej zmluvnej strany, ktorej podmienky boli splnené naposledy s prihliadnutím, ak je to vhodné, na ustanovenie odsekov 2 až 4 tohto článku.
2. Ak podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany je nárok na poberanie dávok za choroby z povolania podmienený tým, že príslušná choroba sa prvýkrát zistí na jej území, táto podmienka sa považuje za splnenú, ak táto choroba bola prvýkrát zistená na území druhej zmluvnej strany.
3. Ak podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany je nárok na poberanie dávok za choroby z povolania podmienený tým, že príslušná choroba bola zistená v rámci určitej lehoty po skončení posledného zamestnania, ktoré mohlo spôsobiť vznik tejto choroby, príslušný nositeľ tejto zmluvnej strany vezme do úvahy aj podobné zamestnanie vykonávané na území tejto zmluvnej strany tak, ako keby bolo vykonávané podľa právnych predpisov prvej zmluvnej strany.
4. Ak podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany priznanie dávok za choroby z povolania explicitne alebo implicitne je podmienené tým, že zamestnanie, ktoré môže spôsobiť vznik uvedenej choroby, bolo vykonávané počas určitého obdobia, príslušný nositeľ tejto zmluvnej strany zohľadní pri zhoršení choroby aj obdobia, počas ktorých takéto zamestnanie bolo vykonávané na území druhej zmluvnej strany.

Článok 18

Zhoršenie choroby z povolania

Nasledujúce pravidlá sa uplatňujú, ak zdravotný stav poistenej osoby, ktorá poberá peňažné dávky podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany za chorobu z povolania sa zhoršuje počas jej bydliska na území druhej zmluvnej strany:

- a) ak poistená osoba, ktorá má chorobu z povolania, nie je zamestnaná podľa právnych predpisov druhej zmluvnej strany v zamestnaní, ktoré by mohlo spôsobiť alebo zhoršiť uvedenú chorobu, príslušný nositeľ prvej zmluvnej strany poskytne peňažnú dávku s prihliadnutím na zhoršenie choroby v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré vykonáva,

b) ak poistená osoba je zamestnaná v takom zamestnaní, ktoré mohlo spôsobiť chorobu z povolania na území druhej zmluvnej strany, príslušná inštitúcia prvej zmluvnej strany nesie náklady na dávku bez ohľadu na stupeň zhoršenia, v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré vykonáva; príslušný nositeľ druhej zmluvnej strany poskytne zamestnancovi peňažnú dávku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi výškou dávky prináležiacej v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré vykonáva, po zhoršení choroby a výškou dávky, ktorá by prináležala pred zhoršením.

ŠTVRTÁ KAPITOLA

Dávky v nezamestnanosti

Článok 19

Spočítavanie období poistenia

1. Ak je nárok na dávky podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany podmienený získaním období poistenia, príslušný nositeľ tejto zmluvnej strany zohľadní aj obdobia poistenia získané podľa právnych predpisov druhej zmluvnej strany, ak sa neprekrývajú.
2. Výška, dĺžka poberania a postup výplaty sa riadia právnymi predpismi platnými pre príslušného nositeľa, ktorý poskytuje dávky.

PIATA KAPITOLA

Rodinné dávky

Článok 20

Spočítavanie období poistenia

Ak právne predpisy jednej zmluvnej strany podmieňujú vznik nároku na rodinné dávky získaním období poistenia, prihliada príslušný nositeľ tejto zmluvnej strany aj na obdobia poistenia získané podľa právnych predpisov druhej zmluvnej strany, ak sa neprekrývajú, tak ako keby to boli obdobia poistenia získané podľa právnych predpisov prvej zmluvnej strany.

Článok 21

Poskytovanie rodinných dávok

1. Poskytovanie rodinných dávok sa riadi výlučne právnymi predpismi každej zmluvnej strany.
2. Ak pri vykonávaní tejto zmluvy vznikne nárok na rodinné dávky podľa právnych predpisov oboch zmluvných strán, dávky sa vyplatia len podľa právnych predpisov zmluvnej strany, na ktorej území má osoba bydlisko.

ŠTVRTÁ ČASŤ

Rôzne ustanovenia

Článok 22

Vykonávacie opatrenia a spolupráca

1. Príslušné úrady oboch zmluvných strán:
 - a) určia vykonávacie opatrenia potrebné na vykonávanie tejto zmluvy,
 - b) vzájomne si čo najskôr oznámia všetky informácie o opatreniach, ktoré prijali na vykonávanie tejto zmluvy a o zmenách v ich vnútroštátnych právnych predpisoch, ak tieto zmeny ovplyvnia vykonávanie tejto zmluvy,
 - c) určia kontaktné miesta na účely uľahčenia vykonávania tejto zmluvy.
2. Príslušné úrady a nositelia oboch zmluvných strán si budú vzájomne pomáhať v každej záležitosti týkajúcej sa vykonávania tejto zmluvy tak, ako keby vykonávali vlastné vnútroštátne právne predpisy. Táto pomoc je bezplatná.
3. Lekárske vyšetrenia, ktorými sa zisťuje invalidita osôb, ktoré majú bydlisko alebo pobyt na území jednej zmluvnej strany a ktoré sú potrebné podľa právnych predpisov druhej zmluvnej strany, vykonajú sa na žiadosť príslušného nositeľa nositeľom v mieste bydliska alebo pobytu bez vzájomnej úhrady nákladov.
4. Všetky informácie o osobách, ktoré odovzdáva jedna zmluvná strana druhej zmluvnej strane v súlade s touto zmluvou a na jej účely, sa považujú za dôverné a použijú sa len na účely vykonávania tejto zmluvy a právnych predpisov, na ktoré sa táto zmluva vzťahuje.

Článok 23

Používanie úradného jazyka

1. Na účely vykonávania tejto zmluvy, úrady a nositelia oboch zmluvných strán môžu navzájom komunikovať v ich štátnych jazykoch alebo v anglickom jazyku.
2. Žiadna žiadosť alebo dokument nemôže byť odmietnutý len z dôvodu, že je napísaný v štátnom jazyku druhej zmluvnej strany alebo v anglickom jazyku.

Článok 24

Výnimka z poplatkov a overenia

1. Ak podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany každé osvedčenie alebo iný dokument, ktorý sa predkladá podľa právnych predpisov tejto zmluvnej strany, je oslobodený buď celkom, alebo čiastočne od každých daní, právnych poplatkov, konzulárnych poplatkov alebo správnych poplatkov, takéto oslobodenie sa vzťahuje na každé osvedčenie alebo iný dokument, ktorý je predložený podľa právnych predpisov druhej zmluvnej strany alebo podľa tejto zmluvy.
2. Všetky vyhlásenia, dokumenty a osvedčenia každého druhu, ktoré sa vyžadujú na účely tejto zmluvy, sú vyňaté z overovania na diplomatických alebo konzulárnych úradoch.

Článok 25

Predloženie žiadosti alebo opravné prostriedky

1. Každá žiadosť alebo opravný prostriedok, ktoré majú byť predložené na účely vykonávania právnych predpisov jednej zmluvnej strany v určitej lehote inštitúcii tejto zmluvnej strany, sa považujú za predložené tejto inštitúcii, ak sú predložené v tej istej lehote zodpovedajúcej inštitúcii druhej zmluvnej strany.
2. Žiadosť o dávku podanú podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany sa považuje za žiadosť o zodpovedajúcu dávku podľa právnych predpisov druhej zmluvnej strany. To však neplatí, ak žiadateľ výslovne požaduje, aby priznanie dávky v starobe podľa právnych predpisov druhej zmluvnej strany bolo odložené.

Článok 26

Záväznosť tretej strany

Ak osoba poberá dávky podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany z dôvodu úrazu spôsobeného alebo utrpeného na území druhej zmluvnej strany, nároky nositeľa zodpovedného za výplatu dávok voči tretej strane, ktorá je povinná nahradiť škodu, sa upravujú nasledovne:

- a) ak nositeľ povinný vyplácať dávky podľa právnych predpisov, ktoré vykonáva, prevezme nároky poberateľa, ktoré má voči tretej strane, druhá zmluvná strana toto postúpenie nárokov uzná, a
- b) ak uvedený nositeľ má priamy nárok voči tretej strane, takýto nárok druhá strana uzná.

Článok 27

Úhrada neoprávnených platieb

Ak počas rozhodovania alebo preskúmania starobných, invalidných alebo pozostalostných dávok podľa ustanovení tejto zmluvy, nositeľ jednej zmluvnej strany zaplatil poberateľovi sumu vyššiu ako mu patrila, môže požiadať nositeľa druhej zmluvnej strany zodpovedného za platbu rovnakej dávky pre tú istú osobu, aby odpočítal výšku preplatennej sumy z platených nedoplatkov, ktoré mu patria. Druhý nositeľ prevedie sumu takto odpočítanú na nositeľa veriteľa. Ak sa úhrada nemôže uskutočniť týmto spôsobom, uplatnia sa ustanovenia nasledujúceho odseku:

a) ak nositeľ jednej zmluvnej strany vyplatil poberateľovi sumu preplatku jeho nároku, tento nositeľ môže, za podmienok a v dovolenom rozsahu podľa právnych prepisov, ktoré uplatňuje, žiadať nositeľa druhej zmluvnej strany zodpovedného za platbu dávky pre osobu, aby odpočítal výšku preplatenú z platieb, ktoré pre ňu vykoná. Druhý nositeľ odpočíta výšku v takom rozsahu, v akom takéto odpočítanie je možné podľa právnych prepisov, ktoré vykonáva, tak ako keby preplatenie bolo ním spôsobené a prevedie výšku takto odpočítanú na nositeľa veriteľa,

b) ak nositeľ jednej zmluvnej strany urobil vopred platbu dávky za obdobie, počas ktorého poberateľ bol oprávnený na rovnakú dávku podľa právnych predpisov tejto zmluvnej strany, môže požiadať nositeľa druhej zmluvnej strany, aby výšku vyplatenú vopred odpočítal z platieb, ktoré jej prináležia za to isté obdobie. Druhý nositeľ odpočíta výšku a prevedie ju na nositeľa veriteľa.

Článok 28

Výkon rozhodnutí

1. Vykonateľné súdne rozhodnutia jednej zo zmluvných strán ako aj vykonateľné dokumenty vydané úradmi alebo nositeľmi jednej zo zmluvných strán týkajúce sa príspevkov a iných pohľadávok sociálneho zabezpečenia sa uznávajú na území druhej zmluvnej strany.

2. Uznanie možno odoprieť, len ak by to odporovalo verejnému poriadku tej zmluvnej strany na území ktorej sa má rozhodnutie alebo dokument uznať.

3. Vykonateľné rozhodnutia a dokumenty uznané podľa odseku 1 tohto článku sa vykonávajú na území druhej zmluvnej strany. Konanie o výkon rozhodnutia sa riadi právnymi predpismi, ktoré upravujú vykonávanie takýchto rozhodnutí a dokumentov na území zmluvnej strany, na území ktorej sa vykonávanie uskutočňuje. Rozhodnutie, alebo dokument musí byť opatrený doložkou vykonateľnosti.

4. Splatné príspevky pre inštitúciu jednej zo zmluvných strán v konkurznom konaní alebo nútenom vyrovnaní na území druhej zmluvnej strany majú rovnakú prednosť ako tie isté nároky na území prvej zmluvnej strany.

Článok 29

Peňažná mena

Výplata každej dávky prislúchajúca podľa tejto zmluvy sa vykoná v peňažnej mene zmluvnej strany, ktorej príslušný nositeľ platbu uskutočňuje. Každá takáto platba je plné vyrovnanie záväzku s ohľadom, na čo bola platba urobená.

Článok 30

Riešenie sporov

1. Príslušné úrady oboch zmluvných strán vynaložia všetko úsilie, aby vyriešili po vzájomnej dohode každý spor pri výklade alebo vykonávaní tejto zmluvy.

2. Ak sa akýkoľvek spor nemôže vyriešiť podľa odseku 1 tohto článku do šiestich mesiacov, predloží sa na žiadosť príslušného úradu jednej zmluvnej strany na rozhodcovský súd, ktorý bude zložený nasledovne:

a) každá zmluvná strana, aby sa spor vyriešil na rozhodcovskom súde, vymenuje jedného sudcu do šiestich mesiacov od doručenia žiadosti o rozhodcovský súd. Dvaja sudcovia vymenujú tretieho sudcu, ktorý nebude štátnym príslušníkom ani jednej zmluvnej strany (do dvoch mesiacov od dátumu, v ktorom zmluvná strana, ktorá posledná vymenovala svojho sudcu, oznámila toto vymenovanie druhej zmluvnej strane);

b) ak v rámci predpísanej lehoty jedna zmluvná strana nevymenuje sudcu, druhá zmluvná strana môže požiadať predsedu Medzinárodného súdneho dvora alebo v prípade, ak je štátnym príslušníkom jednej zo zmluvných strán, podpredsedu alebo vyššieho sudcu toho súdu, ktorý nie je štátnym príslušníkom ani jednej zmluvnej strany, aby urobil vymenovanie. Podobný postup sa prijme na žiadosť jednej alebo druhej zmluvnej strany, ak dvaja sudcovia sa nemôžu dohodnúť na vymenovaní tretieho sudcu.

3. Rozhodnutie rozhodcovského súdu je záväzné pre obe zmluvné strany a vyhlasuje sa väčšinovým hlasovaním. Rozhodcovský súd určí svoj vlastný rokovací poriadok a jeho náklady rovnako nesú obe zmluvné strany.

PIATA ČASŤ

Prechodné a záverečné ustanovenia

Článok 31

Prechodné ustanovenia

1. Táto zmluva nezakladá žiadne nároky za žiadne obdobie poistenia pred nadobudnutím platnosti.
2. Všetky obdobia poistenia získané podľa právnych predpisov ktorejkoľvek zmluvnej strany, predtým ako táto zmluva nadobudla platnosť, sa zohľadnia na účely určenia nárokov vyplývajúcich z tejto zmluvy.
3. S výnimkou odseku 1 tohto článku, nároky vzniknú podľa tejto zmluvy aj s ohľadom na poistnú udalosť, ktorá vznikla pred nadobudnutím platnosti zmluvy.
4. Akékoľvek dávky prislúchajúce len podľa tejto zmluvy sa určia na žiadosť oprávnenej osoby a v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy, ak nároky predtým určené neboli jednorazovo vyplatené.
5. Ak žiadosť uvedená v odseku 4 tohto článku sa predloží do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy, nároky vzniknuté v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy vzniknú od tohto dátumu a ustanovenia právnych predpisov jednej zmluvnej strany, týkajúce sa zániku alebo obmedzenia nárokov, sa nepoužijú vo vzťahu k oprávnenej osobe. Ak sa žiadosť predloží po dvoch rokoch od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy, prihliada sa na dátum podania žiadosti, pričom výhodnejšie ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov zostávajú nedotknuté.

Článok 32

Ratifikácia a nadobudnutie platnosti

1. Táto zmluva bude ratifikovaná v súlade s právnymi predpismi zmluvných strán a ratifikačné listiny sa vymenia čo najskôr.
2. Zmluva nadobudne platnosť prvým dňom tretieho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom boli vymenené ratifikačné listiny.

Článok 33
Čas platnosti zmluvy

Táto zmluva sa uzaviera na čas neurčitý. Každá zmluvná strana ju však môže kedykoľvek písomne vypovedať. V takomto prípade skončí platnosť zmluvy uplynutím tretieho kalendárneho mesiaca odo dňa doručenia oznámenia druhej zmluvnej strane o vypovedaní.

Článok 34
Zachovanie nárokov

1. V prípade vypovedania tejto zmluvy, všetky nároky získané podľa jej ustanovení zostanú zachované.
2. Nároky v procese nadobúdania s prihliadnutím na doby poistenia pred dátumom, keď vypovedanie nadobudlo platnosť, nezaniknú v dôsledku vypovedania a zmluvné strany sa stretnú čo najskôr, aby rozhodli o týchto nárokoch. Ak vznikne akýkoľvek spor, uplatnia sa ustanovenia článku 30. Ich následné, pokračujúce uznávanie sa určí dohodou alebo, ak sa nedohodnú, právnymi predpismi, ktoré príslušný nositeľ vykonáva.

Dané dňa 25/01/2007 v Ankare v dvoch pôvodných vyhotoveniach každé v tureckom, slovenskom a anglickom jazyku, pričom všetky znenia majú rovnakú platnosť. V prípade rozdielnosti výkladu je rozhodujúce anglické znenie.

Za Tureckú republiku:

Za Slovenskú republiku:

Murat BAŞESGİOĞLU

Minister práce a sociálnej bezpečnosti

Viera TOMANOVÁ

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny